

KOMMUNUVAL 2012

Helena Dam á Neystabø
Valevni Javnaðarfloksins
í Tórshavnar Kommunu

Mangt broytist á mannsins ævi – og soleiðis skal tað vera

Eg skal vera tann seinasta til at siga, at fyrr var alt gott, og nú er alt grátt og trist – og útlitini vánalig. Tí so er ikki.

Fari eg at reksa framburðin upp, sum er hendur bara tað stutta tíðarskeið eg havi livað, ja so verði eg neyvan liðug, áðrenn býráðsvalið er av. Og fá munnu tey vera, sum av álvara ynskja sær, at alt var sum fyrr.

Men við hvørt rennur mær tó onkur kensla til hugs, sum eg hevði ynskt var sterka-ri í dag.

Eg varð smágenta, búði - eins og ómetaliga nógv fýroy-sk børn gera tað í dag - í Danmark, og eg gleddi meg til at koma til Føroyar at ferðast á sumri og á jólum – longdist. Eg bleiv eldri, og

gleddi meg framvegis til at koma til Havnar. Tí Havnin var full av lívi, miðbýurin lá opin og vinarligur og bjóðaði øllum vælkomnum. Og lok-sins fluttu vit úr Danmark til Havnar. Og tað var tað besta sum kundi henda fyri meg.

Síðani tá hevur Havnin sjálvandi fingið enn meira at bjóða sínum borgarum, bæði teimum sum búgva her, og teimum, sum ikki búgva her beint nú.

Men um vit lurta eftir, so er longsulin eftir at koma heim, og at seta búgv her í Tórshavnar Kommunu nógv kólnaður í hjótunum hjá teimum nógvu, sum fara.

Eg haldi at eitt nývalt býráð skal leggja stóra orku í at kanna gjølla, hvat skal til,

til tess at kveikja áhugan fyri, at ung fólk velja Havnina til. Ikki bara hissini metingar.

Ikki minst skulu vit kanna eftir, hvat er neyðugt til tess at teir heimsborgarar, sum í stóðugt størri tali velja at búseta seg í Havn og í Fýroyum, fáa ta skúlagongd, ta frálæru í fýroyiskum máli og ta móttøku, sum sømir seg. Kenna fólk seg vælkomnan, geva tey eisini sítt íkast til felagsskapin og framburðin.

Tórshavnar Kommuna kann sum einki finna svarini, og broyta gongdina.

Tað snýr seg sjálvandi fyri ein stóran part um bústaðir til ein sámligan prís, og at tryggja fólk ráð til at liva í Havn, at skapa vinnulig arbe-iðspláss, og fjølbroyttar út-

búgvingar og granskingar-møguleikar.

Og so at menna ta ment-an, sum fær hjartað at banka av longsli hjá ungum og gomlum. Ansa eftir at tol-semið altíð ræður, og at afturhald og snævurskygni ikki fær fastatøkur á okkum.

Og at fáa lív aftur í mið-býin. Eitt hugskot er at við-gera framtíðarvisjónina um Havnina gjølla, sum varð lögð fram av hugsjónarfólki fyri kortum – og gera eina realistiska raðfesting. Nógv av tí sum har er hugsað, ber til at fremja fyri smærri upphæddir. Og sum kunnugt varð Rom ikki bygt eftir einum degi.

Sámal Ímundarsson
Valevni Tjóðveldis

Fíggjarpolitikkur til UG

Andstøðan í Tórshavnar kommunu, gerð nógv burtur-úr skuldini, sum kommunan hevur tikið uppá seg. Alt millum 140 til 220 mill. kr. verður nevnt, alt eftir hvør telur. Skuld tyngir einhvønn rakstur. Tað er ongantið gott at skylda pening, men tað er so lætt at rópa upp um skuld. Fyri at fáa eina fullfíggjaða mynd at støðuni, er neyðugt at hyggja eftir kringum-støðunum, ið hava íkomið eina skuldarbinding.

Føroyar og allur heimurin annars, rendi seg í fíggjarligt vandaveður á heysti 2008. Bankarnir klamsaðu lokið á kistuna og alt virkseimið steðgaði upp yvir nátt. Pri-vata vinnuvirksemi, svann skjótt burtur í onki, og fólk við stórum fíggjarligum skyldum móttvegis bankun-

um, mistu arbeiði. Ein van-lukkulig støða, um ikki kom-munan var so sterk fíggjarliga, at hon kundi seta í verk stórar ætlanir, her undir stórar byggiætlanir sum skúlin við Løgmannabreyt, Skúlin á Argjahamri og Boðan-esheimið. Byggjarí fyri umleið 300 mill. kr bara í hondverkaraútreiðslur. Afturat kemur innbúgv, ráð-geving, grundstykki o.a. fyri kanska 150 til 180 mill.

Hendan lítla hálva milli-ardin ergoldin í krepputíðum, til at hækka støðið á tæ-nastunum, sum kommunan kann veita! Veruligi vinn-ingurin er at byggifyritøkur, handverkarar, tænastruvinn-an og arbeiðsfólk hava havt arbeiði at farið upp til um morgunin og pengar til at gjalda fyri seg og síni. Hetta

er ímyndin av eini ábyrgd-arfullari kommunu, sum stendur við endan tá ið pri-vata vinnan hevur tað tru-pult.

Í kreppuni fyrst í 90 ár-unum, steðgaðu bæði privata vinnan og almenni tænastru-geirin upp 6. oktober 1992. Úrslitið var, at Føroyingar duttu niður í eitt fíggjarligt vakum. Úrslitið var ræðandi, familjur máttu rýma frá húsi og heimi, fyrirøkur snaraði lykilin fyri seinastu ferð og samfelagið annars fór í vanrøkt. Tað eru bert fá ár síðani fólkatálið aftur var á sama støði, sum áðrenn kreppuna.

Minnist sera væl tíðina upp til kreppuna. Samfelags-hjólini koyrdu skjótari enn nakrantíð fyrr, ongin hevði tíð at liva, arbeiðskraft mátti

innflytast. Arbeiðir sum gjørd vóru tá, vóru ov dýr og ov vánalig, tí efturspurning-urin var so nógv størri enn útboði.

Tað stutta av tí langa er, at fíggjarstýringin, sum kom-munan hevur staðið sum garantur fyri er til UG. Vit hava fingið bygt tveir góðar skúlar og eitt ellisheim- um-framt onnur arbeiðir til rímligan prís. Samfelags-hjólini hava koyrt lutfalsliga gott, hóast kreppu. Og tað besta av øllum er, at vit hava – sum fyrsta kommuna í heiminum – set álvara aftan fyri tey fýrðu orð um grøn tiltøk, við fríðari busskoyring. Alt saman í krepputíðum. Tað er nú ikki so galið!

Jákup Símun Simonsen
Býráðslimur

Ein virkin og rúmlig høvuðsstaðar-kommuna!

Seinastu fýra árin havi eg sitið sum limur í Tørs-havnar býráði umbo-andi Tjóðveldi og í sam-gongu.

Samgongan hevur lagt dent á, at kommunan er fyri øll og tænastru skulu koma øllum borg-arum til góða.

Nógv er komið á skafti, sumt er borið fram á leið av undanfarnum samgongum – alt kemur ikki eftir einum degi – og nógv er lagt til rættis og útint av ver-andi samgongu í býráð-num. Í teimum størri málunum hevur tað tí-betur verið eitt samt býráð, sum hevur staðið aftanfyri samtyktirnar.

Tað tykist eisini ímill-um fólk flest at vera ein jaligur hugburður yvir frambrotini og umráð-andi er tí, at førði poli-tikkurin í býráðnum sleppur at halda fram eftir valið. Ein politikkur, har tey stóru og alneyð-ugu stórmálini eru framd við fíggjarligum skyn-semi og fíggjarligari langtíðarætlanum. Gam-aní varð skattaprocentið hækkað við einum pro-senti í eitt tíðarskeið, men fór hetta beinleiðis til at gjalda framkomna og neyðuga Boðanes-heimið, ið nú stendur so vakurt og prýðiligt Yvir við Strond.

Skúlin við Løgman-na-breyt og á Argjahamri eru goldnir, tó er nakað av lántøku farin til hesar verkætlanir.

Brúgvín um Sandá verður ein av stóru ætl-anunum, sum fer í gongd í næstum. Hetta er ein verkætlan, ið er alneyðug fyri at sambindingin er nútíðarhóskandi.

Ein tann størsta av-bjóðingin í komandi tíð-um – bæði fyri kommunu og land – er fólkafrá-flyting. Her verður neyð-ugt at fáa samstarvið at virka nógv betur ímillum landsins myndgleikar og Tórshavnar kommunu, serliga innanfyri útbúgv-ingarøkið, so vit fáa fleiri útbúgvingar og harvið fáa fólkini at støðast í heimlandinum. Her verður neyðugt hjá kommununi at fara undir ein størri leiklut í komandi tíðum og harvið taka ábyrgd fyri hesum álvarsmáli. Eisini at boða og kunna lög-tings- og landsstýrislim-ir um týðningin av einum virknum og rúm-ligum høvuðsstaði, ið ynskir at ganga á odda í landinum.

Eg bjóði meg fram-aftur á lista E – Tjóð-veldinum – til komandi býráðsval og ynskja vit øll á listanum at ganga fram á leið bæði sum fólk og land. Í valblað-num, sum er borið í hvørt hús, er vert hjá øllum at kaga í.

Jákup Símun Simonsen býráðslimur og valevni á lista E.